Kvinden og Samfundet

Udgivet af Dansk Kvindesamfund.

Nr. 7. | Kontor: Nørregade 33, St. | 13. Februar 1900. | Udgaar hver Tirsdag. | 16. Aarg.

Julie Laurberg.
Fotograf.
Hotel du Nord.
Indgang ad Porten. Elevator.

Redaktionen træffes hver Torsdag fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesamfund"s Kontor, Nørregade 33, St.

Klager over Uregelmæssighed i Forsendelsen bedes stilet skriftligt til Postvæsenet — hjælper dette ikke da til Bladets Kontor.

„Social-Demokratens" N. B.

N. B.s Artikel fremkom, efter at vort Blad allerede var sat. Vi kunde derfor kun med nogle Bemærkninger imødegaa det mod os rettede Angreb, men er nu parate til at tage det under nærmere Behandling. Man kan være uenig i mange Ting, man kan strides om Meninger, men man gør sikkert Sagen en Tjeneste ved at tage Afstand fra den Taktik, N. B. her har valgt.

Man skal i Sandhed være enten meget overfladisk eller ogsaa med Hud og Haar bunden af Partihensyn, for af vore Artikler „Beskyttelse eller ikke" at kunne faa frem de Udtydninger og Konsekvenser, der er mærkede med N. B.s kendte Signatur. Vi antager, at det er Partihensynet, der her har været paa Spil, thi vi kan kende denne illoyale Kampmaade, der gaar ud paa at fordreje Modstanderens Mening — ja, ogsaa flere af disse Genganger-fraser, der allerede saa mange Gange har været i Ilden og dog stadig maa staa til Tjeneste.

Vi kan ikke paa Grund af personlige Erfaringer — hvilket N. B. tydeligt ser sig i Stand til — sige, hvad Arbejderkvinden magter og hvad hun ikke formaar. Og netop derfor har vi indskrænket os til kun at være den *advarende* Stemme.

Vi har — for at rekapitulere, hvad N. B. synes at have overset — paavist, hvilke Grunde man i de store Industrilande fremfører imod *særlige* Beskyttelseslove for Kvinden; vi har paavist, hvor indviklet „Spørgsmaalet bliver, fordi Kvinden ikke blot er et selvbestemmende Individ og selvfortjenende Medlem af Samfundet," men ogsaa „Slægtens Moder", og at hendes Rettigheder og Skyldigheder herved maa komme i stærk Kollision; vi har opfordret Lovgivningsmagten til, inden den skrider ind, at adspørge Kvinden, om hun vil modtage en Beskyttelse, hun ikke har forlangt, og

Tandlæge
Frøken Anna F. Hansen,
Frederiksborggade 34.

hvis Følger hun ikke nu kan overskue, og vi har tillige paavist, hvilke skæbnesvangre Tendenser Lovgivningen paa dette Omraade røber i Udlandet. Vi har herved fremhævet, at et *System,* der driver Kvinderne fra Fabrikkerne til Hjemmearbejdet, og nu vil sætte ogsaa dette under offentlig Kontrol, har al Udsigt til at blive truende for Kvindens Erhvervsliv.

Yderligere — og med Erfaring om, hvor vanskeligt det er at samle og organisere Kvinderne — har vi dristet os til at advare vore Medsøstre imod at modtage Lovens Beskyttelse, hvis den ikke paa samme Tid yder Vederlag for den paatvungne Arbejdsløshed.

Vi opfordrer enhver uhildet og sandhedskærlig Læserinde til at afgøre, hvorvidt dette er at — som N. B. saa smagfuldt udtrykker sig — „prædike, hvad Lasalle kaldte „den forbandede Nøjsomhed"," eller om man deraf med nogen Ret kan drage de Konsekvenser, at den Frihed, vi prædiker for Arbejderkvinden, kun er en Frihed til at lade sig udbytte.

Over for en slig Fremgangsmaade bliver man let tilbøjelig til at tro, at Militarismen er paa Vej til at dukke op inden for vort socialdemokratiske Partis Rækker. Parolen lyder, der maa lystres. Modstanderen skal skamhugges med Ord, enten hans Hensigter fortjener det eller ikke. Men den Slags Vaaben giver let et Slag i Luften.

Med Hensyn til „den berømte Uge", saa er vi fuldstændig enige med N. B. — den „burde sikkert aldrig have forladt Privatlivets Fred". Et Lovforslag bør ikke fremkomme i den Form, at det med lidt god Vilje kan gøres latterligt.

Til sidst kun et Ord. Hvis Kvindens frigjorte Kræfter skal opbruges i Klassekampens Bitterhed og udnyttes til at uddybe den allerede altfor store Kløft i Samfundet, da vilde det være bedre, hvis den store Bevægelse aldrig var rejst. Thi i Hadets Spor gror kun bitre Urter, og bitrest af alle er den, der hedder — Klassehad.

M. A.

Børnene.
En Samtale.

„Mor," sagde min lille Dreng, idet han kom fra Skole, „Gerard faar en Krone i Karakterpenge."

Tandlæge
Fru Tofte-Siesbye,
Amagertorv 31.

„Saa—aa," svarede jeg, „faar han det. Og nu vilde du vel gerne have, at Mor gav dig det samme?"

Drengen saa paa mig med et Blik, der sagde: „Det vilde jeg jo nok, hvis jeg blot vidste, hvad du selv mener."

„Nej," sagde jeg. „Mor belønner ingen Fremskridt paa Skolen. Da skulde jeg lige saa godt belønne dig for, at du kan sætte en Snes Stykker Smørrebrød til Livs. Thi at *lære* er lige saa godt en Forret som hver Dag at kunne spise sig mæt."

„Mor, hvad er en Forret?"

„Det er en Ret, der tilkommer enhver, men som enhver dog ikke er i Besiddelse af. Ethvert Menneske fødes med en Mave, der forlanger Mad, og der er ogsaa Mad nok i Verden til alle Maver. Men som det nu er, har somme for meget, andre for lidt at spise. At kunne spise sig mæt hver Dag, er altsaa bleven til en *Forret,* du ser, min Dreng, at en Forret paa en vis Maade altsaa er en Uret."

„Ja, Mor," sagde Barnet helt alvorlig.

„Og saaledes er det ogsaa med at lære. Alle Mennesker fødes med Hjerner, der kan tænke og vil vide. Men ikke alle Børn kan komme til at lære saa meget, de behøver. Ikke alle kan, som du, faa smukke og morsomme Bøger til sin Fornøjelse. Du ser da, at ogsaa dette at *lære,* der er en Ret for alle, er bleven til en Forret for enkelte. Og Mor synes nu, at den Forret er saa stor, at hun aldrig vilde tænke paa at belønne dig, naar du klarer dig godt i Skolen. Men sig mig, min Dreng, hvorfor er det nødvendigt at lære noget?"

„Jo, Mor, for da bliver man artig."

„Det er rigtigt. De Børn, der har lært at forstaa en hel Del, har meget lettere ved at blive gode Mennesker end de Stakler, der gaar for Lud og koldt Vand. Du ser altsaa, at der ikke vilde være nogen Mening i at belønne dig for, at du gør Brug af en Forret. . . . Men ved du nu, hvad vi egentlig skal gøre med vore Forrettigheder?"

„Nej, Mor."

„Vi kan ikke gøre for, at vi har saadanne. Det er ikke din Skyld, at du hver Dag kan spise saa meget, du har Lyst, eller paa Skolen kan faa saa meget at lære, som du har Lyst. Men den Forret at kunne lære, maa du især bruge godt. Jo mere Nytte, du har af den, jo mere Glæde kan maaske andre faa af den en Gang. Tænk dig nu, at alle Børn paa Skolen brugte den Forret til at blive forstandige og gode . . . Maaske fandt man da en Gang et Middel, saa at alle smaa Børn kunde komme til at spise sig mætte, faa smukke Bøger og lære alt, hvad de har Lyst til. Vilde det ikke være heldigt?"

„Jo, lille Mor."

„Og synes du nu ikke, at det er rigtigt, at jeg lader være at give dig Karakterpenge?"

Christine Søeborg
Kjøbmagergade 16 II
Salon for Frisering, Hovedbade og Haararbejde.
Telefon 19536.

Læge Emmy R. Neukirchs
Tandklinik 1—3.
56, 1., Nørre Farimagsgade.
Hellerup, Strandvej 157.
Kl. 10—12. Mandag og Torsdag.

„Jo—o, Mor," og han slog sine smaa Arme om min Hals.

(Efter et hollandsk Blad „de Vrouw".)

Har „Social-Demokraten"s

N. B. Ret i den Paastand, at „Kvinden og Samfundet" er „Organ for Overklassekvinderne"?

For at kunne give et tilforladeligt Svar herpaa har vi undersøgt de, siden „Kv. o. S." blev udvidet til Ugeblad hidtil udkomne 19 Numre, og vi er kommen til det Resultat, at Bladet har rent Brød i sin Pose.

Af Artikler omhandlende Syerskers Kaar, kvindelige Erhvervskaar i det hele, Tjenestepigernes Foreninger, kvindelige Fagorganisationer, kvindeligt Fabrikstilsyn, særlig Arbejderlovgivning for Kvinder, Misbrug af Børns Arbejdskraft osv. osv., altsammen Spørgsmaal, som dog ikke udelukkende er i „Overklassekvindernes" Interesse at faa løste — har disse 19 første Numre bragt Tallet op til over 40: — gennemsnitligt godt og vel 2 Artikler i hvert Nummer.

Og saa kan N. B. sige, at et saadant Blad er Organ for „Overklassekvinderne".

Vil N. B. ikke unde os den Fornøjelse — og vi tør sige de arbejdende Kvinder sammen med os, — at nævne os Tallet paa de Artikler, som „Social-Demokraten" i samme Tidsrum har bragt om samme Spørgsmaal? Vi tør paa Forhaand sige, at trods det dobbelte Format har „Social-Demokraten" ikke gennemsnitlig bragt et Indlæg i hvert Nummer endsige to — som vi.

Der synes saaledes ikke at være nogen rimelig Grund til at rette en saadan Anke mod „Kv. og S." og allermindst fra „Social-Demokraten"s Side, thi det er faktisk, at taler „Kv. og S." ikke de arbejdende Kvinders Sag, saa gør „Social-Demokraten" det endnu mindre.

Vi tager derfor ikke i Betænkning at svare slet og ret: det er ikke sandt, hvad N. B. i dette Tilfælde siger om „Kv. og S." — At en Usandhed preller af mod Sandhedens Klippevæg, det burde derimod — synes vi — „Social-Demokraten"s akademisk dannede kvindelige Medarbejder vide og derfor ogsaa holde sig for god til at bruge et saadant Vaaben.

Med stor Interesse læser vi derimod i et senere Nr. af „Social-Demokraten", at N. B. peger paa Muligheder for en „Forsikring mod den paatvungne Arbejdsløshed", i de 5 Uger, og med endnu større Interesse